

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(ترجمه)

مسلمانی که پشت برادر مسلمان خود را خالی کند!

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند:

«مَا مِنْ أَمْرٍ يَخْذُلُ مُسْلِمًا فِي مَوْطِنٍ يُنْتَهَكُ فِيهِ حُرْمَتُهُ، وَيُنْتَقَصُ فِيهِ عَرَضُهُ إِلَّا خَذَلَهُ اللَّهُ فِي مَوْطِنٍ يُحِبُّ فِيهِ نَصْرَتَهُ، وَمَا مِنْ أَمْرٍ يَنْصُرُ مُسْلِمًا فِي مَوْطِنٍ يُنْتَقَصُ فِيهِ مِنْ عَرَضِهِ وَتُنْتَهَكُ فِيهِ حُرْمَتُهُ إِلَّا نَصَرَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي مَوْطِنٍ يُحِبُّ فِيهِ نَصْرَتَهُ.» (الحديث رواه أبو داود وهو حسن)

ترجمه: کسی که پشت مسلمان را در جایی که حرمتش پایمال شده و آبرویش ریخته شود، خالی کند، الله (سبحانه و تعالی) او را در شرایطی که دوست دارد مورد نصرت الهی قرار گیرد، به حال خودش رها می‌کند و هرکس مسلمانی را در شرایطی که حرمتش پایمال شود و به آبرویش لطمه وارد شود، یاری نماید، الله (سبحانه و تعالی) او را در شرایطی که دوست دارد، یاری شود، مورد نصرت خود قرار می‌دهد.

از جابر رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «ما من امرئ مسلم يخذل (به حرکت ضمه ذال) امرأ مسلمًا في موضع ينتهك (به صيغة مجهول)» یعنی کسی که پشت برادر مسلمان خود را در شرایطی رها کند تا چیزی که مستحقش نیست، به وی برسد. (فیه): در همان جا. (حرمته): عزت و احترامش و در جامع صغیر به لفظ (من حرمته) آمده است. شاید روایت درست نیز همین باشد؛ چنانچه معرفی لازمه یک مصاحبه خوب است؛ مگر در جامع چنین آمده است: «ينتقص فيه من عرضه، وينتهك فيه من حرمته» ناگفته نماند که ترتیبش نیز مناسب تر است؛ زیرا تعمیم بعد از تخصیص آمده و با چیزی که در پاراگراف دوم آمده نیز یکسان است؛ برعکس ترتیب مشکاکه؛ زیرا در آن این گونه روایت شده است: «وينتقص فيه من عرضه» با صیغه مجهول از مصدر (انقص) که هم لازم است و هم متعدی و این معنی را افاده می‌کند «کسی که از یاری کردن برادر مسلمان خود هنگامی که مورد توهین، لت و کوب یا کشته شدن قرار می‌گیرد، اجتناب کند؛ در حالی که توانایی قولی یا فعلی برای دفاع از او داشته باشد، (إلا خذله الله تعالى في موطن يحب) یعنی الله سبحانه و تعالی او را در شرایطی که دوست دارد مورد حمایت قرار گیرد، به حال خودش رها می‌کند و در شرایط سخت دنیا و آخرت او را تنها می‌گذارد، و هرکس مسلمانی را در شرایطی که حرمتش پایمال شود و آبرویش خدشه دار شود، حمایت کند، الله سبحانه او را در شرایط سخت یاری می‌رساند.

از احادیثی که بر این موضوع دلالت می‌کند، حدیث عبدالله بن عمر رضی الله عنهما می‌باشد که روایت می‌کند رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند:

«المسلم أخو المسلم لا يظلمه ولا يسلمه، ومن كان في حاجة أخيه كان الله في حاجته، ومن فرج عن مسلم كربة

فرج الله عنه كربة من كربات يوم القيامة، ومن ستر مسلماً ستره الله يوم القيامة.» (رواه البخاری ومسلم والترمذی وأبو داود

وأحمد)

ترجمه: مسلمان برادر مسلمان است بر او ظلم نکرده و او را تسلیم دشمن نمی‌کند؛ کسی که حاجت برادر مسلمان خود را برآورده سازد، الله (سبحانه و تعالی) حاجتش را برآورده می‌کند؛ کسی که مشکل برادر مسلمان خود را حل کند، الله (سبحانه و تعالی) مشکلات و سختی‌های روز قیامت را برایش آسان می‌سازد و کسی که عیب مسلمانی را بپوشد، الله (سبحانه و تعالی) در روز قیامت عیوبش را می‌پوشاند.

و آیاتی که دلالت بر این موضوع می‌کند: الله سبحانه و تعالی می‌فرماید:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُرَىٰ لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكْ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ [آل عمران: 156]

ترجمه: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! شما همانند کافران نباشید که چون برادران‌شان به مسافرتی (برای کسب و کار) می‌رفتند (و می‌مردند) یا (در کشورهای خود یا جای دیگری) به جنگ می‌پرداختند (و کشته می‌شدند) می‌گفتند: اگر نزد ما می‌ماندند، نمی‌مردند و کشته نمی‌شدند (شما ای مؤمنان! چنین سخنانی را نگویید) تا الله (سبحانه و تعالی) این (گفتار و گمان را) حسرتی بر دل آنان کند، و الله است که زنده می‌کند و می‌میراند (و زندگی و مرگ در دست اوست) و او (سبحانه و تعالی) آنچه را که می‌کنید (چه خوب باشد و چه بد) می‌بیند.

هم‌چنین الله سبحانه و تعالی در آیت دیگری به مسلمانان دستور داده است:

﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا﴾ [آل عمران: 103]

ترجمه: و همگی به ریسمان (ناگسستنی قرآن) الله چنگ زبید و پراکنده نشوید و نعمت الله را بر خود به یاد آورید، آن‌گاه که (برای همدیگر) دشمنانی بودید و الله (سبحانه و تعالی) میان دل‌های‌تان پیوند داد پس (در پرتو نعمت او برای هم) برادرانی شدید.

و الله سبحانه و تعالی در جای دیگر از قرآن کریم می‌فرماید:

﴿إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ﴾ [انبیاء: 92]

ترجمه: اینست امت شما که امتی یگانه است و من پروردگارتان هستم؛ پس مرا بپرستید!

و در اخیر الله سبحانه و تعالی می‌فرماید:

﴿وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ﴾ [مؤمنون: 52]

ترجمه: اینست امت شما که امتی یگانه است و من پروردگار همه شما هستم، پس تنها از من تقوا کنید!

با وجود این همه آیات و احادیث چگونه می‌توانیم برادران خود را ناامید کنیم و آن‌ها را در چنگال دشمنان اسلام و مسلمین رها کنیم؟! همانا الله سبحانه و تعالی و رسول الله صلی الله علیه وسلم ما را یاری مسلمانان توصیه نمودند؛ پس بر ما لازم است تا خود را بر این امر پایبند نماییم و در این راه گام برداریم تا این که الله سبحانه و تعالی زمین و اهل آن را به ارث ببرد.

مترجم: حسين سلحشور